

**Výroční zpráva oddělení PBU
za rok 2012**

**Krajské hygienické stanice Ústeckého kraje
se sídlem v Ústí nad Labem**

Leden 2013

1. Charakteristika odboru

2. Personální situace

V roce 2012 pracovaly na oddělení PBU celkem 2 SŠ pracovnice (AHS, JOP) a 1 VŠ pracovnice (JOP) jako vedoucí oddělení; tj. v roce 2012 je celkový úvazek na oddělení PBU 1 VŠ JOP vedoucí oddělení a 2 AHS JOP.

3. Kontrolní činnosti odboru

3.1. Kontrolní plány

Plán kontrolní činnosti pro rok 2012 pro oddělení PBU byl splněn – překročen. Počet šetření SZD činil 251, plánováno bylo 194 kontrol.

V Ústeckém kraji bylo na začátku roku 2012 evidováno celkem 21 výrobců kosmetických prostředků. U 5 z nich byla v roce 2012 zkontrolována správná výrobní praxe, tj. byla splněna plánovaná četnost kontrol (25 %) u výrobců kosmetických prostředků (KP). Ke konci roku počet evidovaných výrobců kosmetických prostředků stoupl na 26. Dále byl v roce 2012 kontrolován 1 dovozce kosmetických prostředků - původně byl počátkem roku 2012 evidován jen 1 dovozce, v průběhu roku 2012 zjištěn další a ke konci roku 2012 zjištěni další 2 dovozci KP, tj. v Ústeckém kraji evidováni ke konci roku 2012 celkem 4 dovozci kosmetických prostředků, kontrola provedena u 1 z nich. V tržní síti bylo provedeno 95 kontrol zaměřených na značení kosmetických prostředků a dobu minimální trvanlivosti.

V Ústeckém kraji bylo na začátku roku 2012 evidováno celkem 39 výrobců výrobků pro styk s potravinami a pokrmy (FCM = Food Contact Materials). U 10 z nich byla v roce 2012 zkontrolována správná výrobní praxe, tj. byla splněna plánovaná četnost kontrol (25 %) u výrobců FCM. V roce 2012 byli zkontrolováni další 4 výrobci FCM, tj. celkem bylo v roce 2012 zkontrolováno 14 výrobců vyrábějících výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy. Ke konci roku počet evidovaných výrobců FCM stoupl na 42. Dále byli v roce 2012 zkontrolováni 3 dovozci ze 4 evidovaných na začátku roku 2012 a 42 provozoven v tržní síti (kontrolováno značení a prohlášení o shodě). Ke konci roku 2012 stoupl počet evidovaných dovozců FCM na 5.

V Ústeckém kraji bylo na počátku roku 2012 evidováno 5 výrobců výrobků určených pro děti do věku 3 let, u 2 z nich byla provedena kontrola. Dovozece výrobků určených pro děti ve věku do 3 let nebyl v roce 2012 v Ústeckém kraji evidován žádný. V tržní síti bylo provedeno 80 kontrol zaměřených na značení výrobků určených pro děti ve věku do 3 let a prohlášení o shodě.

V Ústeckém kraji nebyl v roce 2012 evidován žádný výrobce ani dovozce hraček. V roce 2012 byla kontrolována v tržní síti 1 hračka na podnět spotřebitele.

3.2. Běžný hygienický dozor HV

3.3. Běžný hygienický dozor PBU

V roce 2012 bylo v Ústeckém kraji oddělením PBU provedeno celkem 713 kontrol. Kromě plánovaného státního zdravotního dozoru byly prováděny i kontroly na základě podnětů (předaných z jiných KHS, od jiných dozorových orgánů nebo od spotřebitelů) a v systému rychlého varování RAPEX. Nejvíce kontrol 448 bylo provedeno v systému RAPEX – systém rychlého varování při výskytu podezření na zdravotně nebezpečný výrobek. Jednalo se o kosmetické výrobky, výrobky pro děti do 3 let a hračky. Celkový počet notifikací v systému RAPEX byl 160.

V systému RASFF (oznámení nebezpečných výrobků určených pro styk s potravinami a pokrmy) byly přijaty 2 notifikace RASFF, šetřena byla 1 notifikace o celkovém počtu šetření 22 (22 provozoven Tesco v Ústeckém kraji).

Státní zdravotní dozor byl prováděn v průběhu celého roku ve všech typech provozoven (výrobci, dovozci, tržní síť). Jednalo se o výrobce a dovozce předmětů určených pro styk s potravinami, výrobce a dovozce materiálů určených pro výrobu předmětů určených pro styk s potravinami, dále o výrobce a dovozce kosmetických prostředků a výrobce výrobků určených pro děti do věku 3 let.

Podle metodiky Ministerstva zdravotnictví byl sestaven plán kontrol s ohledem na prioritu potřeby dozoru v jednotlivých typech zařízení, tj. dle četnosti kontrol a s ohledem na počet pracovníků oddělení, tj. pro 2 pracovnice s úvazkem 1 a 1 pracovníci s úvazkem 0,9375.

3.4. Šetření v rámci systému RASFF

Šetření v rámci systému RASFF v roce 2012 bylo provedeno 22 v rámci 1 notifikace. Notifikace RASFF INFO (oznámení nebezpečných výrobků za ČR do systému RASFF) nebyla přijata žádná.

3.5. Šetření v rámci systému RAPEX

Na základě 160 oznámení v systému RAPEX (oznámeno 75 kosmetických prostředků, 81 hraček a 4 výrobky určených pro děti do věku 3 let) bylo provedeno celkem 448 šetření (193 šetření kosmetických prostředků, 243 šetření hraček a 12 šetření výrobků určených pro děti do věku 3 let).

3.6. Cílené úkoly HH ČR - HV

3.7. Cílené úkoly HH ČR – PBU

V roce 2012 byly vyhlášeny celkem 3 cílené státní zdravotní dozory (cílený SZD zaměřený na bezpečnost dekorativní kosmetiky, cílený SZD zaměřený na zdravotní rizika spojená s používáním plastového kuchyňského nádobí a náčiní, cílený SZD zaměřený na zdravotní rizika, spojená s použitím zubních past, s důrazem na zubní pasty určené pro děti) a 1 monitoring zaměřený na nanomateriály v kosmetických prostředcích. V rámci těchto cílených úkolů bylo KHS Ústeckého kraje oddělením PBU odebráno celkem 11 vzorků (3 vzorky dekorativní kosmetiky, 3 vzorky plastového kuchyňského nádobí a náčiní, 5 vzorků zubních past). Všechny odebrané vzorky vyhověly sledovaným chemickým parametrům, u 2 odebraných zubních past nevyhovělo značení kosmetických prostředků požadavkům legislativy.

3.8. Regionální cílené úkoly HV

3.9. Regionální úkoly PBU

Pro rok 2012 byly zvoleny 3 regionální úkoly: kontrola značení a písemného prohlášení u výrobků pro děti ve věku do 3 let v tržní síti, kontrola značení a odběr obličejových barev v tržní síti, dimethylfumarát v obuvi pro děti ve věku do 3 let. V rámci kontroly značení a písemného prohlášení u výrobků pro děti do věku 3 let bylo provedeno celkem 80 kontrol v tržní síti se zaměřením na asijské prodejny. V rámci kontroly obličejových barev byl odebrán 1 vzorek, který ve sledovaných parametrech nevyhověl, ale dle zhodnocení rizika pro spotřebitele nebyl považován za výrobek nebezpečný. Místně příslušné KHS k sídlu dovozce bylo předáno k došetření nevyhovující značení tohoto vzorku. Regionální úkol na obsah dimethylfumarátu v obuvi pro děti ve věku do 3 let nebyl splněn z důvodu nedostatku finančních prostředků, které byly vyčerpány sledováním obsahu azbestu ve školních zařízeních.

3.10. Šetření podnětů

V roce 2012 bylo pracovníky oddělení PBU řešeno celkem 14 podnětů od spotřebitelů, dále byl na odd. PBU předán 1 podnět na značení výrobků pro děti ve věku do 3 let od HS hl.m. Prahy.

Podněty od spotřebitelů:

- 3D odlitky ručiček a nožiček – podnět „spotřebitelky“ (ve skutečnosti konkurenční boj firem, které prodávají tytéž výrobky) na zdravotní nezávadnost 3D odlitků ručiček a nožiček miminek. Distributorem doložena zdravotní nezávadnost hmoty na odlitky, značení výrobku distributorem upraveno. Podnět předán na KHS Ústeckého kraje z ČOI.
- Plesnivý krém Robátko zn. Cannaderm – stížnost spotřebitelky na plesnivý krém Robátko, který ještě před uplynutím data spotřeby zplesnivěl (při používání spotřebitelkou). Zátěžový test načatého balení krému nevyhověl požadavkům. Originální balení téhož krému (jiná šarže) požadavkům na zátěžový test vyhověla. Podnět neoprávněný. Podnět spotřebitelky předaný na KHS Ústeckého kraje z HS hl.m.Prahy.
- Čistič odpadů Stura Facile – stížnost spotřebitele na to, že se jedná o 96% kyselinu sírovou, která mu při čištění odpadů poškodila trubky odpadu. Podnět nespadá kompetenčně na odd. PBU, předán na hygienu práce KHS Ústí n/L. Na KHS Ústeckého kraje podnět předán z ČOI.
- Zapáchající dětská matrace zn. Scarlett – podnět spotřebitelky na zapáchající dětskou matraci do postýlky. Šetřením u distributora (Velkoobchod Scarlett) nebyl zápach zjištěn (rozbalena tatáž matrace v různých velikostních provedeních). Podnět předaný na KHS Ústeckého kraje z ČOI.
- Možné padělky parfémů – několik podnětů spotřebitelů z celé ČR na prodejce paní Hanu Hrabánkovou-Místlerovou, bytem v Mostě. Nejednalo se o padělky, ale o neoprávněné podnikání, kdy prodávající měla pozastavenou živnost, přesto kosmetické prostředky prodávala ve větším množství přes internetové stránky typu bazos.cz, mimibazar.cz apod. Část prodávaných výrobků byla nabízena i manželem prodávající, taktéž měl pozastavenou živnost. Vše postoupeno ŽÚ, FÚ a Policie ČR (odbor hospodářské kriminality).
- Nafukovací lehátko do vody – podnět spotřebitelky podaný přímo na PBU KHS Ústeckého kraje na zdravotní závadnost nafukovacího lehátka do vody zakoupeného v asijské prodejně, děti spotřebitelky se po používání lehátka údajně osypaly. Oprávněnost nebo neoprávněnost podnětu nebyla neprokázána, neboť v době šetření podnětu nebyla tato lehátka u dotčeného prodejce zjištěna. Nemohla být tudíž ověřena jejich zdravotní nezávadnost.
- Barva na vlasy zn. DUSSY - údajně způsobila vypadání vlasů. Spotřebitelka nedoložila lékařský záznam. Jiné zákaznice problém neměly. Značení výrobku odpovídalo platné legislativě. Podnět spotřebitelkou podán přímo na KHS Ústeckého kraje na ÚP Chomutov.
- Zapáchající povlečení do postýlky motiv Afrika zn. Scarlett – podnět spotřebitelky na zápach uvolňovaný z dětského povlečení do postýlky i po několikerém vyprání. KHS

Ústeckého kraje odd. PBU odebralo vzorky povlečení přímo ve velkoobchodu Scarlett, laboratorní analýzou bylo zjištěno překročení limitu pro formaldehyd. Druhý ze vzorků (konfirmační) byl zaslán do jiné akreditované laboratoře, bylo potvrzeno překročení limitu pro formaldehyd. Další konfirmační stanovení na SZÚ překročení formaldehydu neprokázalo, zhodnocením rizika obsahu formaldehydu nebyla prokázána nebezpečnost výrobku pro děti do 3 let. Podnět spotřebitelkou podán na KHS Moravskoslezského kraje, následně předán na KHS Ústeckého kraje jako místně příslušnému OOVZ k sídlu distributora.

- Neznačené výrobky určené pro děti ve věku do tří let zn.WOLF – podnět z HS hl. m. Prahy, šetřením u distributora zjištěno, že výrobky zn. WOLF neznačí dovozce. Předáno zpět HS hl.m. Prahy jako místně příslušnému OOVZ k sídlu dovozce. Podnět neoprávněný.
- Balící papír na potraviny (výrobce Papír Novák Strakonice) – podnět spotřebitelky na obtisk loga firmy prodávající uzeninu přímo na uzeninu. Pravděpodobně k tomu došlo špatnou manipulací obsluhy v prodejně. Podnět neoprávněný, předaná na KHS Ústeckého kraje z KHS Královéhradeckého kraje.
- Zapáchající postel tvaru auta zn. Mc Queen – podnět spotřebitelky podán na KHS Ústeckého kraje, následně předáno místně příslušnému OOVZ (KHS Moravskoslezského kraje) k místu podnikání prodejce.
- Plastový kelímek pro děti v KFC – podnět spotřebitelky na plastový kelímek přidávaný k dětskému menu v KFC, obsahující údajně bisfenol-A. Podnět neoprávněný, bisfenol-A je zakázán pouze v kojeneckých lahvích určených do 1 roku věku kojence a KFC není restaurace určená primárně pro kojence do 1 roku věku. Podnět předán na KHS Ústeckého kraje od SZPI.
- Značení e-liquidů do e-cigaret – podnět spotřebitele předaný na KHS Ústeckého kraje ze SZPI, v rámci KHS předáno na hygienu práce (značení chemických látek).
- Možný padělek šamponu Head&Shoulders – podnět spotřebitelky na možný padělek kosmetického prostředku koupeného v asijské prodejně. Spotřebitelka nedoložila požadované informace (tj. nabývací doklad, paragon apod.), v které konkrétní asijské prodejně kosmetický prostředek zakoupila – podnět nešetřen.
- Nedostatečné značení zubní pasty Hello Kitty – podnět (upozornění) předán na KHS Ústeckého kraje z KHS Karlovarského kraje, nedostatečné značení kosmetického prostředku zjištěno při cíleném SZD na zubní pasty. U distributora zajištěna náprava značení.
- Prodej kosmetických prostředků (dekorativní kosmetika) po době minimální trvanlivosti v rozporu s §26 odst.3 zákona č.258/2000Sb., ve znění pozdějších předpisů – podnět spotřebitelky podaný přímo na KHS Ústeckého kraje na prodej kosmetických prostředků po době minimální trvanlivosti. V prodejně nebyly zjištěny kosmetické prostředky po době minimální trvanlivosti. Podnět neoprávněný

Podněty od jiných kontrolních orgánů

Od České obchodní inspekce byly předány na oddělení PBU podněty na 3D odlitky ručiček a nožiček, čistič odpadů Stura Facile, zapáchající dětská matrace zn. Scarlett.

Od Státní zemědělské a potravinářské inspekce byly na oddělení PBU předány podněty na plastový kelímek pro děti v KFC a na značení e-liquidů do e-cigaret.

Podněty jiným orgánům státní správy

Podnět oddělení PBU živnostenskému odboru ÚMČ Praha 3 a ÚMČ Praha 4, Finančním úřadům pro Prahu 3 a Prahu 4, Generálnímu ředitelství cel, HS hl. města Prahy (podle sídel dodavatelů) na nedostatečné označení výrobků pro děti ve věku do tří let, předloženy nabývací faktury od dodavatelů, které jsou mezi ostatními KHS (odd. PBU) známi jako nedohledatelné firmy, faktury a prohlášení o shodě byly až na názvy firem a IČ totožné.

Podnět oddělení PBU živnostenskému odboru Magistrátu města Most, finančnímu úřadu města Most a Policii ČR (odbor hospodářské kriminality) na neoprávněné podnikání paní Hany Hrabánkové-Mistolerové, bytem v Mostě, která, i přes pozastavenou živnost na žádost podnikatele, nabízela parfémů na internetových stránkách typu bazos.cz, mimibazar.cz apod. Část prodávaných výrobků byla nabízena i manželem prodávající (panem Františkem Mistolerem), taktéž měl pozastavenou živnost. Původně oddělení PBU přijalo několik stížností spotřebitelů na padělky parfémů, které prodávala paní Hana Hrabánková-Mistolerová. Šetřením bylo zjištěno, že se nejedná o padělky.

Podnět oddělení PBU na oddělení PBU HS hl.m. Prahy na neoznačené výrobky pro děti ve věku do 3 let zn. Wolf. Šetřením u distributora v Ústeckém kraji bylo zjištěno, že výrobky zn. Wolf neznačí dovozce při uvedení výrobku na trh.

3.11. Preventivní hygienický dozor

V roce 2012 bylo oddělením PBU provedeno 27 konzultací v rámci konzultační činnosti v terénu a informací v osobní, telefonické i e-mailové formě, z toho 1 konzultace k projektové dokumentaci podané na oddělení hygieny práce na výrobu autokosmetiky a kosmetických prostředků. Konzultace v terénu průběžně.

Na základě Sdělení celního úřadu byl proveden preventivní hygienický dozor ve skladech a následně vydáno stanovisko k dovozům - jednalo se v 5 případech o dovoz oblečení pro děti ve věku do 3 let zn. WOLF z Číny. Bylo vydáno 5x nesouhlasné stanovisko, po doložení zkušebních protokolů z laboratoří bylo celnímu úřadu vydáno souhlasné stanovisko o propuštění zboží do volného oběhu.

3.12. Mimořádné akce

KHS Karlovarského kraje se sídlem v Karlových Varech předala na oddělení PBU KHS Ústeckého kraje jako místně příslušnému k sídlu distributora k došetření nedostatečné značení kosmetického prostředku – zubní pasty Hellou Kitty. Toto zjištěno při cíleném SZD zaměřeném na zubní pasty.

Na pokyn Ministerstva zdravotnictví a ředitele KHS Ústeckého kraje bylo oddělení PBU na podzim 2012 zapojeno do mimořádné dozorové akce týkající se methanolu.

3.13. Opatření k zajištění efektivnosti

Za opakované nedodržování platné legislativy bylo uloženo celkem 31 sankcí v celkové výši 37 000 Kč. Dobrovolných opatření bylo celkem 12.

4. Vzdělávání, metodické vedení a standardizace činnosti

V roce 2012 se pracovnice oddělení PBU zúčastnili celkem 8 školicích a vzdělávacích akcí (včetně porad metodiků PBU, které pořádá MZ ČR), v tomto počtu nejsou zahrnuty jednodenní porady pracovníků odboru HV a PBU, které byly pořádány odborem KHS Ústeckého kraje.

Absolvované akce:

- 1) Seminář SYBA – Obaly pro potraviny, Praha (1 pracovnice)
- 2) Konzultační den pro výrobce a dovozce kosmetických prostředků – SZÚ Praha (3 pracovnice)
- 3) Konzultační den Notifikace kosmetických přípravků – SZÚ Praha (2 pracovnice)
- 4) Rozdílové školení e-spis – MZ ČR Praha (1 pracovnice)
- 5) 4x porada metodiků PBU v Praze (1 pracovnice)

5. Ostatní aktivity odboru

6. Trendy

Porovnání výkonů v SZD a PHD v letech 2011 a 2012

	2010	2011	2012
Stanoviska PHD	-	-	-
Počet stravovacích provozoven	-	-	-
Počet kontrol HV	-	-	-
Počet kontrol PBU	220	219	251
Počet podnětů	10	4	14
Počet pracovníků	2	2	3
Počet blokových pokut	0	0	0
Výše blokových pokut	0	0	0
Průměrná výše blokové pokuty	0	0	0
Počet pokut dle zákona 258	13	21	31
Výše pokut dle zákona 258	14500,-	17000,-	37000,-
Průměrná výše pokuty dle 258	1115,-	810,-	1193,-
Počet odebraných vzorků SZD HV	-	-	-
Počet odebraných vzorků SZD PBU včetně podnětů	17	8	18

Ing.Miriam Riessová
vedoucí oddělení PBU
Krajské hygienické stanice Ústeckého kraje
se sídlem v Ústí nad Labem